

DE NOU, EL CATALÀ A EUROPA

En el debat d'investidura, el president del govern espanyol, José Luís Rodríguez Zapatero s'ha compromès per al reconeixement del català a la Constitució Europea i la publicació d'aquesta en català, compromís que va fer també extensiu a d'altres llengües de l'estat sense especificar-les. Aquest compromís s'ha interpretat de manera més concreta i focalitzada, entenent que hauria de comportar el reconeixement del català com a llengua oficial, contemplant-se també la possibilitat de ser reconeguda com a llengua de Tractat. Ambdues possibilitats i també la de ser llengua de treball, necessita a més de la defensa per part del govern d'un estat membre, en aquest cas l'espanyol, de la unanimitat dels estats membres de la Unió, vint-i-cinc a partir del proper dissabte.

En tot cas, la declaració i compromís del nou president del govern és molt positiva. Per primera vegada, i a més en una circumstància política tan solemne com un debat d'investidura, s'ha aconseguit comprometre la posició de l'acció del govern espanyol per al reconeixement del català a la Unió Europea i a més considerar-ho una qüestió prioritària i clau en el procés d'aprovació del projecte de Constitució Europea.

Com he tingut ocasió de comentar en vegades anteriors, en considerar la incorporació de la llengua catalana en el règim lingüístic de la Unió Europea, aquesta precisa en primer lloc de la proposta del govern d'un estat membre i, com he esmentat, de l'acceptació unànim de la resta dels estats membres de la Unió. El compromís adquirit pel president Rodríguez Zapatero és en conseqüència decisiu i extraordinàriament important, però com es desprèn de la condició de l'aprovació per unanimitat, aquesta incorporació no serà certament fàcil, pel que previsiblement el govern espanyol haurà d'utilitzar i mostrar una posició molt ferma fent valdre la seva posició en altres temes que també necessiten la unanimitat.

Encara que la reivindicació més freqüent per a la incorporació del català al règim lingüístic de la Unió és que sigui declarat llengua oficial o llengua de Tractat, com va apuntar el president del Parlament Europeu, Pat Cox, al president del Parlament de Catalunya, Ernest Benach en la seva recent entrevista a Estrasburg, fent referència al tracte que té el gaèlic, cal recordar que el seu ús a la pràctica és limitat. És cert que comporta l'edició dels Tractats (que per cert la Comissió ha editat en català, encara que sense tenir el caràcter de versió que pot donar fe jurídicament) i que s'assegura el tracte entre els ciutadans i les institucions europees, però encara que sense tenir aquesta garantia jurídica, el fet és que les institucions europees i en especial la Comissió Europea i el Parlament Europeu han mostrat una sensibilitat i atenció al català que, per exemple, en nombre de comunicacions i mitjans audiovisuals divulgatius com també la seva utilització en les seves representacions oficials a Catalunya, han depassat àmpliament la utilització del gaèlic i el luxemburguès que tenen l'esmentat tractament.

És per això que, encara que el reconeixement del català sigui molt important per la consistència jurídica i els drets i garanties del seu ús per als ciutadans, seria sens dubte un pas decisiu en el procés d'incorporació del català al règim lingüístic de la Unió, per una llengua que té la dimensió i importància del català a Europa, com va reconèixer i aprovar el Parlament Europeu en base a l'informe Reding, caldrà treballar sobre aquesta base perquè el català arribi a ser llengua de treball equiparable en el seu ús a les institucions europees a aquelles a què és fàcil comparar-lo, com s'ha fet reiteradament amb el cas del danès i, especialment ara amb la nova ampliació, en què s'incorporen d'altres amb molt menys pes demogràfic com a mínim -sense tenir en compte d'altres elements comparatius utilitzats pels sociolingüistes -pel que s'hauria d'aspirar a aconseguir la consideració plena com a llengua de treball.

Caldrà treballar intensament en aquesta línia, atès el convenciment que cal modificar l'actual règim lingüístic de la Unió, ateses les dificultats presents perquè hi hagi un compliment satisfactori a la realitat en l'ús de les pròpies llengües de treball. Per exemple, molts dels nous estats membres que s'incorporen a la Unió, ho fan sense la traducció, en principi obligada, al seu idioma del cabal comunitari, que té en l'actualitat unes 85.000 pàgines del Diari Oficial de les Comunitats i, en el funcionament quotidià de les institucions europees és clar que no s'aplicaran com marquen els propis tractats d'adhesió la plenitud dels drets lingüístics que els hi atorga.

És en aquest nou règim lingüístic, en el que el català haurà de depassar la possible condició de llengua oficial o de Tractat i assegurar-se la possibilitat d'una utilització molt més àmplia equiparable a la dels altres idiomes que ara gaudeixen de la consideració de llengua de treball.

Carles A. Gasòliba
Senador de CIU per Barcelona